

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:	
Helyben.	Vidékire küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.
Fél évre . . . 6 . . . — .	Fél évre . . . 8 . . . — .
Negyed évre . . . 2 . . . 50 .	Negyed évre . . . 4 . . . — .
Egy órára . . . 1 . . . — .	Egy órára . . . 1 . . . 70 .
Egyesszám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Biharország.

(fp.) Ha Biharország közgyűlése szóval föl valamely politikai kérdésben, az mindig a legnagyobb érdeklődést kelti föl. Sokáig az ország legnagyobb megyéje volt Biharország. Közgyűlésén már a legrégebb idők óta az ország legjelentősebb politikusai szerepeltek. A Lovassy, Beöthy, Tisza stb. családok között mindig volt nem egy, a ki országpolitikus hírében állott.

Most is, hogy a közgyűlést összehívták szavazni az obstrukció ellen, a Tisza-család kiváló sarja — Tisza István gróf — egy országos politikus, miniszter-jelölt vitte azon a főszerepet és tartott az obstrukció ellen egy olyan beszédet, mely nem volt méltó se a megyéhez, se a szónokhoz,

Nem mondhatjuk a beszédre, hogy üres volt. Volt abban sok képtelenség, sok falsum, sőt még gorombaság is.

A gróf álláspontja ismeretes. Ő mindenféle katonai követelést feltétlenül teljesítendőnek, megadandónak tart. Ezenfelül pedig a többség jogát vitatja. Dicséri szörnyen a király uralkodói erényeit, amint ezt már csaknem két évtized óta minden kinálkozó alkalommal megteszi.

Eddig a dolog rendben is volna,

mert mindenkinek a meggyőződése előtt meg kell hajolni, de nincs a dolog rendben ott, amidőn egyrészt azt hirdeti a királyról, hogy „új alapokra fektette ezt a monarkiát, úgy hogy abban a magyar nemzet jogos törekvései teljes mértékben érvényesülnek“, másrészt pedig beszéde elején elismeri, hogy „a magyar nemzet szempontjából a közös hadsereg helyzete és viszonyai nem minden tekintetben kielégítők.“ Ilyen ellentmondást egy komoly politikustól szó nélkül eltűrni nem lehet, sőt annál inkább rosszalni kell, mert az első kijelentés világos jogfeladás, amiből pedig Deák Ferencz óta minden politikus óvta a nemzetet.

De mondott Tisza gróf még furcsább dolgokat is.

A mai helyzetért, melyet nagyon sötétnek fest, az ellenzék teszi felelőssé, úgy állítván oda a dolgokat, hogy az obstrukció okozta az összes bajokat.

„Az ország egy-két év óta roskadozik — mondja ő — s azóta látjuk a visszaesésnek, a visszafejlődésnek, a züllésnek mindenben szomorú jelenségét.“ De ha ezeket a szomorú jelenségeket már két év óta látjuk, hogyan lehet becsületesen ezek felmerültét ez obstrukciónak tulajdo-

nitani, mikor az obstrukció még egy hónapos sincs?

Sőt az ellenzéköt kell megállapítani. Azt, hogy az ellenzéköt beletényesítették az obstrukcióba azok a valótlan szomorú jelenségek, melyeket maga a gróf is már két év óta, az ellenzék pedig még régebben lát és már nagyon régen megjósolt.

A legnagyobb falsumot pedig ott követi el a leendő kegyelmes ur, midőn atyjának, Tisza Kálmánnak obstrukcióját védi — szemben a mostanival. Ő ugyan ravaszul azt mondja, hogy helyteleníti az atya által vezetelt obstrukciót, valójában azonban nemcsak szépíti, hanem a szó teljes értelmében védi is.

Az akkori obstrukció, a gróf szerint, csak egyetlen egy javaslat ellen irányult, a mostani ellenzék pedig mindent megakaszt. Ezt a különbséget állítja fel.

Hát igaz ez?

Nem jelentette-e ki az ellenzék többször, hogy minden készen lévő javaslatot kész tárgyalni és szavazásra bocsátani, csak tüzze ki azokat a kormány? Nem egyszer, de többször megmondta ezt az ellenzék a bizottságban is, a Ház nyílt ülésén is.

Ilyen tényeket hallgatással mellőzni, annyi mint ferdíteni.

Virtus.

(Hajdu történet.)

Bizony-bizony pusztul már minden a mi ősi, bomlanak a régi udvarházak, nemesi curiak s mindjobban elfoglalják helyöket az utcai front, a mi csak itt-ott téglá az igaz, meg félesztendő után itt is, ott is reped; de ezer ránczczal, csucscsal, kiszögeléssel ékes — s a mi fő, egy ize sem magyar. Mert körülbelül oda jutottunk már, hogy csak az a szép, az a diszes; hiszen a ruhánk is lám, hogy megváltozott, idegen a külsőnk egészen s fájdalom: a lelke is némelyikönknék.

De még ez nem elég; reform ruhába akarnak bujtatni bennünket, hadd legyen egyforma minden nemzet leánya, asszonya egészségi szempontból. Pedig csak reá kell nézni régi képeinkre, fűző vállas szép asszonyainkra, Szilágyi Erzsébetre, Zrínyi Ilonára, Rozgonyi Ciczetre; olyan karcsu a derekuk, hogy egy férfi marok bizony által érné, mégis milyen fiakat adtak a hazának, mégis felbirták a kardot.

Más világ volt az a régi, más volt csak ötven évvel ezelőtt is, a mai generáció ha hallja a dolgokat, melyek ezelőtt

történtek, s melyek akkor közönséges mindennapi dolog számba mentek, mesének véli sokszor, annyira el üt az akkori gondolkodás a mostanítól. Avagy ki cselekedné meg azt most, a mit ma is élő öreg Daróczi bátyánk megtett jó egynehány esztendővel ezelőtt.

Ha pedig valaki nem ösmerné így az öreg hajdut, a híres Daróczi nemzetség legidősebb tagját; hozzá teszem még azt, hogy Fűrös Daróczinak is hívják az öreg urat, így azután tudom, hogy minden nánási ember rá vél az öreg urra, mert hajh kevés ember lehet, a ki meg ne fordult volna a bátyámuram tusculánusában, nemesak annyira a fürdés végett, aminthogy a fürdő sem a haszon irányában tartódott fenn, csak hogy az unalom nagyon elő ne vegye az embert, amint aztán a sok öcsémuram, hugomasszony, meg a sok atyafi meg is rövidítette a nyári napok hosszúságát. Mert igen kedves ember s nagyon jó társalgó ám az öreg ur, pedig hejh régen volt az, mikor dalolták a kutra járó lányok, arató asszonyok az öreg bátyánk nótáját:

Én Daróczi István vagyok,
 „Szőlődalnok“ lángja vagyok,

Morvai Bálint pajtásom,
 Nagy-Nánáson nincsen párom!

Azután meg mikor dalolták először csak a nótacsinalók, azután az egész város a következő strófát, a mi olyan szomorú, mintha nem is azon a dallamon volna mondva:

Mikor megyek Kálló felé,
 Nyilik az ég három felé,
 Hullnak az áldott csillagok,
 Mert látják, hogy árva vagyok.

Ezt akarom én most elmondani éppen hogy miért kellett öreg bátyáknak Kálló felé menni s szomorú rabságban eltölteni hosszú hónapokat . . .

Ősi szokás volt az is, hogy vasárnap délután soh sem essen meg egy kis parázs verekedés, s egy néhány bevett fej nélkül, mert azt más ugyan ki hagyná csak ebadóba, hogy a „rétoldal“ erősebb, bátrabb emberek teremnének, mint a „szőlőoldal“, hogy a loponyagot, karadót még ne is említsük; és viszont a rétoldal sem nézhetette el a „szőlődalnok“ az utca hosszat

A kormány már egyszer megcsalta az ellenzéket. Az első felhatalmazási törvény indoklásában világosan az mondatik, hogy azért van szükség a négy hónapra, hogy ezen idő alatt a költségvetési törvény letárgyalható legyen. S erre, a kért célra használta-e fel a kormány az időt? Nem. Még csak tárgyalásra sem tűzte ki a javaslatot. Meg sem kísérelte letárgyalni azt.

Most a kormány ugyanezen indoklással kér újabb 4 hónapot s mert az ellenzék nem akarja magát ismét becsapatni, az ifju gróf rövidlátó politikusként nevezi őket.

Az igaz, hogy az ellenzék nem néz olyan messzire, mint a gróf, nem néz a bécsi Burgig.

Egy ilyen ellentmondástól hemzsegő beszéd után határozta el Bihar megye 147 szótöbbséggel hogy felír nem tudom hová az obstrukció ellen.

Biharmegyében van 486 község, van legalább 250 községi jegyző, kik egyszersmind bizottsági tagok. Van még 40—50 megyei tisztviselő, bizottsági tag.

Ha mindezt számítjuk, akkor Biharország határozata aligha fog valakinek imponálni.

Nekünk legalább épp oly kevésbé imponál, mint Tisza beszéde, melyre méltán lehet alkalmazni a szentesi képviselő szellemes és találó közbeiktaltását: utóajánlatot adott be.

Tandij-kérdés.

Az 1868. évi XXXVIII. t. cz. kimondja a kényszeriskoláztatást. Minden 6—12 életkorban levő gyermek tartozik a minuenapi

dalolt csufondáros nótát: „Rétódon nevelkedtél a nád közt, jaj de hires legény lettél a lány közt . . .“

Szóval hat ilyenkor aztán az ólmosbot, a fokos, meg a keresetlen akácza döntötte el az eszmecserét.

No hát egy ilyen alkalmat olyan szerencsétlenül találtak egy legényt meg ütni, hogy ő bizony szegény beszámolt lelkével a Felettünkvalónak.

Hiszen hát történt ez meg máskor is, a ki bűnbán találtatott: meg lakoit érte, s most is az volt a legnagyobb baj, hogy a gyilkosságba esett ember családosa volt az istenadta. Akkor szólott bele öreg urunkbátyám, a ki maga is tetteleg résztvevett ugyan e esetpatéban, de ebben a dologban bizony ártatlan volt, akkor szólott bele, hogy „nézzétek csak. én még legény ember vagyok, én utánam nem maradnak árvák, magamra veszem én ezt az egész dolgot, csak a ti szátokon lakat legyek.“

A minthogy úgy is lett. Megkönnyítette az öreg bátyánk dolgát az, hogy mi-

s azontul a 15-ik év betöltéséig ismétlő — most már gazdasági irányu — ismétlő iskolába járni.

Népoktatási törvényünk genialis megalkotója, báró Eötvös József nagyidealista volt akkor, midőn ezt a korszakalkotó törvényt megalkotván, nem iktatta bele a törvénybe a kényszeriskoláztatás aluli kivételeket.

Mert kényszeriskoláztatás és tandijfizetési kötelezettség merő ellentétben állnak egymással.

Első a kenyér. A kenyérgond sulya alatt görnyedező szegény embert kényszerítik gyermekeinek rendes iskoláztatására, de egyben kötelezik tandijfizetésre is.

Hat hogy fizessen az a szegény, 5—6 gyermekes napszamos ember tandiját? Hogy bírja ez a szegény ember munkára, kenyérekészetre képes 13—15 éves gyermekét iskoláztatni?

Bizony volnának méltánylandó kivételes esetek, a mikor a földhöz ragadt, szegény embert fei kellene menteni a kényszeriskoláztatás alul. Kivált nálunk a tanyai lakosok gyermekeinek beiskoláztatása körül kellene humanusabb eljárást követni.

Mert az mégis csak égbekiáltó igazságtalanság, hogy az a tanyai polgar, a kinek lakása 1—2 órányira van az iskolától — megbírságotlanság . . . . . Száz számra van ilyen eset. Egyes szegény tanyai emberek télviz idején kénytelenek befaradni s igazolni magukat gyermekeik be nem iskoláztatásáért; de az ilyeneket is irgalmatlanul megbírságotlanság. Hát ez magyarul mondva: nem emberséges eljárás. — Népoktatásunk egén feltűnt ama fényes meteoroknak, báró Eötvösnek sem lehetett az a czéja, hogy a földhöz ragadt szegény polgárokat sanyargassa. Bizonyára az intéző hatóságok humanitására és tapintatára bizta a beiskoláztatás körüli eljárást, habár csakugy a sorok között is.

Mindenesetre az volna az ideális állapot, ha az ugys adókkal megterhelt állampolgároknak legalább nem kellene iskoládot, ugynevezett tandiját fizetniök. Az előrehaladottabb nyugoti államokban el is van törölve a tandij, így többek között Angolországban a népoktatás teljesen tandijmentes

kor ez a dolog történt éjszakába hajlott már az idő; sötétbe meg minden macska szürke. Őt magát vitték el, kérdezhették faggathatták, nem vallott ki a czimborái közül de csak egyet sem. Ehtelték, kitéltötte a rab-ságot; de hogy nincs az az Isten fia, a ki ezt a történetet meghallaná tőle.

De a familiába mindenki tudja, milyen ember a mi öreg bátyánk, a kinek bizony nem ez az egyetlen virtuosos cselekedete . . .

De akkor még ugys termett a nemes cselekedet, mint a mezei virág. Beszélni, beszéltek ugyan róla, de csudálatosnak so-hase találtak. Én Istenem! Hiszen megszokták a buza virágot kének, a pipacsot piroznak látni; mit csudálnánk rajtok?

Ma meg ha egy ilyen eset elő adja magát, csodájára járunk, mint egy virágzó alvónak . . . Nem akarunk hinnii a virtusban, kételkedve nézzük a legtisztább erényt is, mert érezzük, hogy pusztulóban kiveszőben van már minden a mi ősi . . .

Deák Juliska.

És az a különös, hogy ezt a terhes tandiját az aránylag legszegényebb néposztály fizeti. Akinek egy kis házikója vagy szőlője van: az nem kaphat szegénységi bizonyítványt, következésképpen meg kell fizetnie a tandiját. A 100 lánczos gazdag ember is ugyanannyit fizet. Ez nem igazságos, ez nem helyes. Itt is be kellene hozni a fokozatos adózási rendszert. Adóforint utánekellene a tandijilletéket kivetni. Így legalább számottevő összeg folyik be a házipénztárba. Az is különös, hogy míg a város több henye hivatait tart fenn, addig másrészt 50 koronás tandijakal molestálja a lakosságot.

Némi rendet czéloz a kulturminiszternek mult év október havában 44246 sz. a. korszakalkotó rendelete, mely meghagyja az iskolaszékeknek, hogy a beiratások után hivatalból allapítsa meg, kik tarthatnak igényt tandijmentességre? vagyis most már a szegénységi bizonyítványt az iskolaszék hivatalból tartozik beszerezni s a felmentés megadása iránt a városi tanáchoz együttesen beterjerjeszteni. Sok zaklatástól menekül meg az iskoláztató lakosság, de a városi tanács is sok fölösleges munkától menekszik meg az új kezelési eljárás melletti.

A hivatkozott utasítás elrendeli azt is, hogy az 50 filléres hozzájárulási díjat kivétel nélkül minden, bár legszegényebb szülőnek is meg kell fizetnie; de tekintve a magasztosan nemes czélt, mely ezen hozzájárulási díjak által elérteni óhajtatik: ezt a szegénységre nézve kissé terhes intézkedést csakis helyeselni tudjuk. Ezen díjak ugyanis ifjusági könyvtárak felállítására fordítatnak.

Mennyire szükséges nálunk az ifjusági könyvtárak létesítése és a nép között a népszerű különösen gazdasági irányu olvasmányok terjesztése, — azt talán bizonyítani felesleges.

Csakis elismeréssel kell kulturminiszterünknek ezen nemes intencióju intézkedést fogadnunk. Kivánatos volna, hogy az új nagyfontosságú miniszteri utasítás az egész vonalon s így nálunk is végrehajtsék s illetve alkalmazást nyerjen; mert bizony ugys állunk, hogy ezen utasításnak csak egyes szakaszai vannak foganatosítva.

„Megint egy áldozat.“

(Elmfutatás az iskolai vizsgák alkalmából.)

Mint ember ugys eleven fordulatot irmodoráért, mint meleg emberszeretet sugárzó szelleme miatt évezettel olvastam a Budapesti Hirlap május 23-iki vezércikkét Ormai Jenő öngyilkossága alkalmából! mint hivatatos tanárnak is szinte halás szívvel kell e cikkre gondolom; a miért nem tartotta szükségesnek ez esetből kifolyólag a tanárokat „brutális szigorúságuk miatt“ megfelelő leczkeben részesíteni, bárha Bokor és Tóth Béla urak tanbetyár üldözése óta így divat ez a hirlapirodalomban — minálunk. Engedje meg kérem, hogy mint olyan ember, kinek keze alatt évről évre néhány tucat képződő jellem fordul meg, én is tessek néhány rövid megjegyzést, mely ugys hiszem, szintén alkalmas lehet a gyermekek sorsáért szeretettel aggódó szülők megnyugtására, még inkább szülői szeretetük,

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja „HARMAT CRÉME“ arcszépítő és bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehéríti. Kiváló eredménnyel használható arc vörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztítatlanságnál, valamint napégette és szélkifujta arcznál s kéznél. 1 tégely Harmat-crème ára 1 kor. Hozzávaló Harmat szappan 1 db 70 fillér. Ajánlja továbbá HARMAT ARCZPORÁT (pouder), mely készítmény az arcznak üde, ifju színt kölcsönöz s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármely más hasonló készítménnyel. Jól tapad s igen jól fed. Kapható fehér, rózsaszín és krém színben, Próbadozokka Harmat powder ára 50 fl. Nagyobb doboz 1 kor. és 2 kor.

gondoskodó szorgoskodásuk helyes irányítására.

A nagyérdemű cikkíró egy olyan oktató rendszernek meghonosítását kívánja a kormánytól „melyben a professzor reá akadjon kedves tanulójára és a fiatal érzékeny rajongó tanuló rátaláljon kedves professzorára.” Az iskola, mint rendszer nem rendkívüliségek, hanem az emberi átlag-elmék kiképezését bírja föladatul. A tanárnak, aki — esetleg több osztályban is tanítván — a gyermekek százaival is feglalkozik egyidőben lehetetlen minden gyermek jelleméhez külön-külön eljárást alkalmazni. Ha ezt teszi, ha nagyon is alkalmazkodni akarna tanításában egyes torz fejlődésű gyermekjellem igényeihez, oda lyukadni ki, hogy egy-két hibái miatt nagy gondot igénylő elme és jellem egyengetése végett 60—70 egészséges, rendes elme rendszeres fejlesztését kellene elhanyagolnia, Talán rosszul fog esni boldogult Ormai Jenő szüleinek, de ki kell mondanom, hogy ez ifjonzot tettei után — mert hisz csak az újságból ismerem — itélve nem valami érzékeny kedélyű, költői, hősi alaknak, hanem egy nagyon gyáva jellemű, erő és kitartás irányában szűkölködő emberi csemetének tarom. Én meg vagyok győződve, hogy a szülők mindavval körülövezték fiukat, amit a szerető szív gyermekének fejlődését előmozdítani alkalmasnak gondol. Csakhogy a jó akaratú szeretet tulásból vagy az igazi út ismeretének hiányából gyakorta őt káros formákat.

Nagyon sok szülő van, aki drága magzatát úgy véli legjobban fölnevelhetni, ha még a szélesapástól is óvja, ha rajta van hogy gyermeke eszét, és izmait a lehető legkevésbé erőltesse meg, ha gyermekét nem tanulásra, az iskola által föllállított követelmények teljesítésére szorítja, hanem annak jó bizonyítványa érdekében a tanároktól informál, kunyorál, protegeál, sőt ha más nem használ és lehet: még a megvesztegetésre is készen áll. Ilyképpen pedig fölnevekedik egy hitvány, törekeny emberi palanta, kit az első komolyabb munkásság kényszere dércsipetten zsugorít össze.

Az iskola bizonyára némileg Prokruszteszágyat képez a jellemek és tehetségek bizonyos fajára nézve. Vagy nem „pónáltak e szekundába” Petőfit professzorai? Nem azért, mert — mint Petőfi vélte — szamarak voltak, hanem mert a tanuló nem akarta megtanulni azon tárgyakat — amiket a professzorok fölött álló hatalom megtanítandóknak előírt. De minden emberben kell lenni türelemnek, kitartásnak és munkásságnak. Petőfiben volt is. A társadalom rendje is mint az iskoláé, készen van és nem a mi kényünkhöz fog alkalmazkodni, hanem nekünk kell alkalmazkodni hozzá. Sőt mi több ezen erények gyakorlását reánk nézve még a természet törvényei is előírják. — Nem sikerül egyik-másik törekvésünk. Én istenem. Hát magunkba szállva: kutatjuk, hol hibáztuk el a dolgot és újra kezdjük a megjavított úton és módon a munkát, ha a cél megvalósítása érdemes a további fáradságra! Avagy nem áldozta e fel Palisszi fazekas egész mérnökséggel szerzett vagyonát a porcellán égetés művészetének föltalálására újból és újból kezdve az építési és zománcz anyag vegyítési kísérleteket, nem rettenve el a siker hiánya, az emberek kárhóztató ítélete, nem még a nyomor fenyegető veszedelme által sem, bele dobálva az égető

kemence molochjába butorjait, háza tetőzetét, sőt szobapadlózatát is.

És győzött, mert volt erélye! Igaz! Nem mindenki Palisszi! De hát egy érettségi vizsga vagy szigorlat kaptája sem olyan föladat, melynek megfelelni különös lángelmét kívánna.

Én tehát az eset alkalmából nem találok okot a kormányt helyesebb oktatási rendszer kifundálására buzdítani; de annál többet; figyelmeztetni a szülőket: óvakodjanak túlzott gyöngédséggel erély, akarat és kitartás hijjával levő, puha bábokká nevelni gyermekeiket; ajánlani nekik: ne ijedjenek meg, ha gyermekük az iskola szigorából kifolyólag bőjtől, vagy éppen testi fájdalmat szenved. Az aczél és bronz a kalapács ütések alatt lesz szívóssá. Az értelmet és testet a munka edzi meg. A kötelességmulasztást követő tapasztalatok keserősége legbiztosabb formálója a legtöbb nehézkesnek alakult agyvelőre, vagy a rendhez és munkássághoz természetes hajlamból: nem vonzódo szellemre nézve a helyes jellemnek; s a mi fő: a legrábeszélőbb ajánlója a munkásság hasznos voltának.

Ezt a tanuságot vonjuk ki a szegény Ormai Jenő szomorú esetéből.

T. Z.

Hallga magyar!

Messze tenger partján
Mint készülők orkán
Morajlik, morajlik . . .
Hallga magyar, hallga
Igaz kurucz fajta,
Mint hallik, hogy hallik!?

Gyász hírek zaklatják
Rákóczi sirboltját,
Hány, óh de hányadik!
S nagy Rákóczi lelke
Nyugalmat nem lelve
Hánykódik, hánykódik.

Neki-neki indul
A gyötrelmes kintul,
Meg-megreszket hámva,
Vérbeli véreit
Igaz magyarjait
Gyaláznai, hogy hagyja!?

Hallga magyar, hallga!
Rákóczi sirboltja
Dübörög, dübörög . . .
Nosza remelj, ne félj
Ha nagy is a veszély,
Szegény hazánk fölött.

Nem lesz az a sirbolt
Olyan erős, mint volt
Kétszáz éven által;
Áttöri lakója
Ha üt a nagy óra
S zugva haza szárnyal.

Zugva haza szárnyal
Szép kurucz hadával
Mégfizetni Bécsnek;
Jaj lessz a labancznak
S kit reánk uszítgat
A nyavalyás német.

Hallga magyar, hallga! . . .
Rákóczi sirboltja
Dübörög, dübörög . . .

Már nem soká késhe,
Kitör a nagy lélek
S törvényt ül Bécs fölött.

F. Vargha Lajos.

NAPI HIREK.

A Zenede hangversenye.

A közönség óriási érdeklődése mellett tartotta meg tegnap este a Zenede utolsó növendékhangversenyét. Mint mindig, a zenede terme ezuttal is szűknek bizonyult a diszes közönség befogadására, mely nemcsak a növendékek hozátartozóiból állott, hanem városunk zenekedvelő egyéneit is magába foglalta.

Ebben nagy része volt a kiváló izlés-sel egybeállított magas nivóju műsornak, a melyért teljes dícséret illeti a zenede vezetőségét.

A hangverseny részletes lefolyását a következőkben ismertetjük:

Az első számban Sztehló Erzsike, Schutt „Valse lente” és Schumann „Caprice”-jét adta elő zongorán, szabatos előadásban fejlett technikával. Utána Darvas Gy. a zenede tehetséges növendéke játszott a hegedűn Mollique Magyar ábrándját. Érdeklődéssel néztünk játéka elé, mert ese ről esetre alkalmunk volt kiváló előrehaladásáról meggyőződést szerezni.

Vonójának széles, lágy tónusa van, mostan is megfelelt a hozzáfűzött varakozásoknak. A 4-ik számban Poósch Margit Chopin remek Ás dur balladáját adta elő zongorán. Játéka nagy készütségre és zenei intelligenciára vall. Következett Szücs Margit szavalata, ki Dr. Körösi K. „Dal a magyar nótáról” c. remek költeményét adta elő mély érzéssel, teljesen érvényre juttatva a szerző intentióit. Majd Fried Gizike és Jablonczay Lenke játszották 4 kézre Chovának, a jeles magyar zeneszerzőnek a „Csárdában” című hangulatos zeneképét, melynek poezise az előadók jellemzetes játékában elragadta a hallgatóságot. Utána Händel fenséges „Lárgó”-ját hallottuk unisono hegedű előadásban, zongora és harmonium kíséret mellett. Az unisono játékban a zenede tehetséges növendékei vettek részt és egyöntetű, összevágó előadásuknak mély hatása volt. A következő számban Bognár Matild Beethoven „Ah! perfido” kezdetű dalát énekelte a dilettantizmus határát messze felülmúló művészettel. A közönség zajos elismerését egy magyar dallal honorálta. Utána ismét egy Chován szerzeményt hallottunk Szathmáry Erzsike csinos előadásában. Azután Fábian Margit és Darvas György hegedűkettőse ragadta tapsra a hallgatóságot. Császár — Huber „Ábránd”-ját (a „Kunok”-ból) adták elő magyaros temperamentummal.

Az est folyamán kamarazenében is volt részünk. Örömmel üdvözljük ez irányt, mely egy éves kultiválása után is már igen szép sikert mutat fel.

Schubert poetikus G. moll vonós négyeséből hallottuk az andante-t és a Scherzót, Darvas, Schenk, Hajdu Miklós és István előadásában. Különösen az Andante finoman kidolgozott előadása keltett mély hatást. Az utolsó számban Hoffmann Andantejét és Lavottának az Ocskay brigadérosból ismert Serenade-ját játszották vonós négyesben Weszprémi. Darvas és a két

Az Otthon kávéházát,

meiyet sem költséget, sem fáradságot nem kimélve, fővárosi mintára fényesen berendeztem

————— e hó 26-án, kedden —————

egy elsőrangú zenekar közreműködése mellett megnyitom. Mélyen tisztelt vendégeim kényelmére az udvarkert csinosan berendezve rendelkezésére áll.

Kávéházamban, mely a polgárság kedvencz szórakozási helye, mint eddig, úgy ezután is nagy gondot fordítok a pontos kiszolgálásra. Tisztán kezelt borok s egyéb kávéházi italokról kezeskedem.

Számos látogatást kér tisztelettel ROSENBERG SIMON kávé.

Hajdu. A közönség nagy élvezettel hallgatta az édes melodiájú Serenade-ot.

Tekintettel a nyújtott műélvezetre, a tulzsufoltság megakadályozása céljából is egészen méltányos lenne, ha a zenede mérsekelt beléptidijjat vetne ki, melynek jövedelme egy igen humanus célra lenne fordítható. Ugy tudjuk, a debreczeni zenede tanárainak nincsen nyugdíjalapja. Az ő fáradozásaik gyümölcse azon siker, melyet a zenede felmutat. Méltányos, hogy a kik munkaerejüket odaadással szentelik a zenede céljainak, legalább a szerény, de biztos jövő tudatában telessék azt.

Dur és Moll.

A városházáról.

Nánássy Miklós gyámpénztári ellenőr beteg. A polgármester betegsége tartamára helyettesítésével Mihalovics Gyula házipénztári tisztet bizta meg.

A kamara pünkösdi vásár kiállítása.

Holnap, K e d d e n, d. e. 10 ó r a k o r nyitja meg a kamara elnöksége a pünkösdi vásárkiállítást. E vásár meglátogatására és megnyitására már korábban meghívta egy a kamara tagjait, mint a város társadalmi és közügyeinek intéző tényezőit.

Debreczen város jótékony közönsége remélhetőleg nem fog elzárkózni az elől, hogy felvidéki szegény magyar rokonainak felsegélésére ne siessen. Ez azonban csak úgy érhető el, ha a valóban csinos és hasznos tárgyak meg is vásároltatnak. Az árak igen alacsonyra vannak szabva. Különösen a szalmafonatokból készült tárgyak igen izléesek. A majolikák is megérdemlik pártolást, mert ezek vannak hivatva, hogy a drága idegen áru kiküszöböltsék. Jött egy igen szépen kidolgozott vaddisznóbőr is Máramarosból.

A balmazujvárosi papválasztás.

Megtörtént e hó 17-én. Német református testvéreink nagy számmal s a mi igen szép, egyező akaratú gyűltek össze a tágas templom szép boltíve alatt. Az istentisztelet végeztével dr. Baltazar Dezső a lelkészválasztó gyűlést megnyitotta. Figyelmeztette a hivatottakat a nagyfontosságú joglelkismeretes gyakorlására, melytől az egyháznak haladása vagy hanyatlása függ, a szerint, a mint méltót vagy méltatlant választanak. Felkérte küldött társát ifj. Lengyel Imre tanácsbíró urat a gyűlés vezetésére; ki is az egyh. törvény vonatkozó szakaszait megmagyarázta s föltette háromszor egymásután a kérdést, hogy ellenzi e valaki a Keck Endre nagyszékelyi s. lelkész meghívás utján leendő megválasztását. A mennyiben egy ellenző hang sem mutatkozott Keck Endrét az ujjvárosi német ajku egyház megválasztott lelkészének jelentette ki. Dr. Baltazar Dezső áldást kívánt mind a megválasztott lelkészre, mind a gyülekezetre s a gyűlést bezárta. Délben a nagy vendéglőben szükkörű bankett volt.

Eljegyzés.

Weiner Soma, a Máv. debreczeni üzletvezetőjének hivatalnokai eljegyezte Róth Mariska kisasszonyt özv. Róth Fülöpné leányát Szatmárt.

Pünkösdi legatusok.

Az akadémián szombat délután 2 órakor kezdődött a követküldés, az elekezői.

Ott volt mindenki, hogy idejekorán megtudhassa, melyik eklézsia lesz az övé és megnyit jövedelmez a legatio? A vidékre menő legatusok névsora a következő: Mikepéres — Korponay János 2. th. Téglás — Adorján István 2. th. Székelyhid — Kunszabó Gyula 1. th. Balmazujváros — Kovács József 2. th. Sáránd — Pálur Miklós 3. th. Monostorpályi — Halász András 2. th. Bagamér — Varga Domokos 2. th. Hajdúnás — Kiss László 3. th. Nagyszalonta — Perce István 4. th. Berettyóújfalú — Buda Károly 3. th. Nagykeréki — Melegh Gyula 3. th. Hódmezővásárhely — Kádár Dániel 4. th. Kolozsváry Mihály és Hajdu Péter 3. th. Hajduszoboszló — Oláh Sándor 3. th. Kisújszállás — Kónya Gábor 3. th. Karczag — Lengyel Imre esk. felügyelő, Kaba — Nagy Sándor 2. th. Búdszentmihály — Tóth János 3. th. Nagybjom — Juhász Elek 4. th. Bihardioszeg — Kuthy Elemér 4. th. Báránd — Varga Béla 2. th. Hajduböszörmény — Köpeczy Károly és Kállay Sándor 3. th. Hadráz — Szabó Bálint 2. th. Nagyléta — Kiss Albert 3. th. Földes — Ujlaky Miklós esk. felügyelő, Sámson — Kovács József 1. th. Debreczen — Görömbey Péter, Harsányi Pál, Simon Imre esk. felügyelők és Sélly László 4. th.

Thaly Kálmán elutazása.

Thaly Kálmán a kiváló történetíró, városunk I. kerületének szeretett nagytekinetlyü országos képviselője tegnap mondott bucsut egy hétig tartó itt időzése után Debreczennek. Tegnap délben nagy ebéd volt tiszteletére Bekény Péter vendégszerető házában, a melyen jelen volt Kovács József polgármester s a függetlenségi-párt több vezérférfia. Thaly Kálmánt a délutáni gyorsvonathoz számos választója kísérte ki s a bucsuzás nem volt szegény szép jele netekben.

Bűnügyi főtárgyalások.

Május hó 25-én hétfőn: id. Tóth Sándor s társa ellen lopásért, Sain Vincze s társa ellen lopásért. Ugyanaznap felebbviteli ügyekbe tárgyalások és ítélethirdetések. Kedden: Kecán János ellen súlyos testi sértésért, Horváth Jánosné ellen lopásért, Forgó Antal ellen lopásért, Simon Aladár ellen lopásért. Csütörtökön: Bárány István s társa ellen súlyos testi sértésért s más bűncselekményért. Pénteken: Kancsuka János s társa ellen közveszélyü tárgy megrogálásért. Pápai János ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sértésért, Rázsai László ellen családi állásért, Nagy András ellen gondatlanságból okozott emberölésért, Kukli Györgyné ellen gondatlanságból okozott emberölésért.

A közigazgatási tanfolyamok apasztása.

A jegyzők képesítéséről szóló törvénynek azaz engedménye, hogy a kiket a törvény életbeléptetésekor a közigazgatási pályán talált, azokat hat gymnásiumi osztályról szóló bizonyítvánnyal is fel lehet venni a közigazgatási tanfolyamra, ez évben lejárt. Ezentúl már csak érettségi bizonyítvánnyal s egy évi gyakorlattal lehet beiratkozni a közigazgatási tanfolyamokra, amelyeket az ország tiz nagyobb városában tartanak. A belügyminiszter úgy intézkedett, hogy azok, kik az egy évi praxist ki tudják mutatni, tanév végén jelentkezni tartoznak, ha a következő tanévben valamelyik tanfolyam hallgatójával felvételt akarják magukat, — A belügyminiszteriumban eddig 82 ifju jelentkezett a tiz tanfolyamra s minthogy a jelent-

kezési idő lejárt, több hallgatója nem lesz a jövő évben a közigazgatási tanfolyamokra. Egyedül a budapesti tanfolyamnak az idén száznál több a hallgatója s a jövő évben tiz tanfolyamnak nem lesz ennyi jegyzőjelöltje. Ezért tehát a jövő évben a tanfolyamok számát lefoglalják szállítani s a jelentkezett hallgatókat négy-öt városban tartott közigazgatási tanfolyamon fogják felvenni.

Ruházati reform a hadseregben.

Pittreich, az új hadügyminiszter, úgy látszik nem tartozik a konzervatív katonák közé. Érti, hogy az a maradi szellem, amely eddig a közös hadseregben uralkodott, csak balsikerekhez vezetett és meggátolta annak kellő fejlődését. Az új hadügyminiszter a tisztikar és a legénység ruházatának reformálásán kezdi meg újításait. Nem alakítja ugyan át teljesen a mai öltözetet, csupán engedményeket tesz és kisebb változtatásokat rendel el — de aki tudja, hogy milyen féltve őrzik a hadsereg czopfjait, nem kisínyelheti eat az eredményt. A király ugyanis beleegyezését adta a következő ruházati reformokhoz: A gyalogsági tisztek szolgálaton kívül hordhatnak olyan fekete szalon nadrágot, aminőt a lovassági tisztek viselnek. Meg lesz engedve lakk-czipő és lakk-csizma viselés szolgálaton kívül, ugyszinte a színes keztyü is. A legénység csak akkor lesz kötelezve csákó viselésére, amikor waffenrockot vagy attilát visel. Végül szabad lesz a városban is hamuszín zsávoly nadrágot viselni a legénységnek.

Egyelőre ezek a reformok. Nem sok, de legalább ki van kezdve a tradíció.

Hol vagyunk azonban még a magyar szolgálati nyelvtől?

Vasuti napszámok nyugdíja.

Mint fővárosi tudósítónk teljesen megbízható forrásból jelenti, roppant fontosságú ügyben folynak most a kereskedelemügyi miniszteriumban az előmunkálatok. A nyugdíjintézetnek minél szélesebb alapra való fektetése a vasuti alkalmazottak körében amugy is régi terv. Ez év elején történt, hogy ki átásban helyezték a leszámoló hivatalok napdíjasainak fölvételét is a nyugdíjintézetbe, most pedig részletelni kívánják a nyugdíjból a vasuti napszámokat is. A tervezet szerint azok részesülnek nyugdíjban, illetőleg azokat veszik föl az alapba, akik már három éve dolgoznak a vasutnál és legalább 270 napot töltöttek évenként napszámokban. Jelenleg már össze is írják őket, amire vonatkozólag a miniszteriumból kimentek az alantas hatóságokhoz az utasítások.

Csak folytassa . . .

Azon a napon, amikor Apponyit fogadta a király, megjelent Ő felsége előtt audencián végvári Neumann Dániel aradi gyáros is, aki családjának magyar nemességre történt emelését köszönte meg.

A király nagyon kegyesen fogadta a derék aradi nagyiparost, és kérdezősködött Arad fejlődéséről, iparáról, miközben kitünő memoriával visszaemlékezett arra is, hogy 1884-ben kitüntette látogatásával a virágzó buzsáki gyártelepet, hogy az ott tapasztalt legnagyobb meglepődésére szolgáltak. A szesz és malom-ipar körül kifejtett tevékenységére utalva, jóakaró melegséggel szólt a király Neumann Dánielhez:

— Csak folytassa, csak folytassa,

Aztán megkérdezte a munkában megöregedett gyárostól, hány gyermeke van.

— Kettő, — felség, volt a válasz.

A király ekkor már kezébe vette az ivet, melyen a következő kihallgatandó neve volt följegyezve s kegyesen bucsut intett Neumann Dánielnek e szavakkal:

— Kettő? . . . Csak folytassa, csak folytassa . . .

Műkedvelő előadás.

E héten szombaton tartja meg műkedvelő előadását a Gépjavító műhely ifjuságából alakult társaság. Szinre kerül a „Doktor ur” Molnár Gy. kitűnő sikerű bohózata, amelynek főbb szerepeit Kaliczky Emma, Kováchovich és Horváth játsszák. A közönség eddigi érdeklődése is fényes sikert jósol az előadásnak, mely tánczal lesz egybekötve. Kezdeté 8 órakor.

Leány a legényért

Minálunk és majdnem az egész világon az a szokás, hogy a legény választja ki azt a leányt, a kit az élete párjának óhajt. De nem mindenütt egy a törvény, sokféle az erkölcs, sokféle a szokás, van hely, ahol a válogatás veszedelmes joga és kedves fáradozása nem a legényé, hanem a leányé. Burmában a leány, ha térjéhez akar menni, égő mécsset tesz az ablakába. A pályázó legény odamegy és elfújja. Ha nem ő a boldog kiválasztott, a leány újra meggyújtja a mécsset, de ha ő fújja el a lángját, a mécs világa nem gyulad föl többé. — Déli Spanyolországban a dohánygyári leányok kiváltsága, hogy ők szemeljk ki maguknak a vőlegényüket. Zöld selyombojtót küldenek, a ki azzal mondja ki a boldogító igent, hogy a bojtot a süvegjére köti. — Az andaluziai parasztleány sűteményt küld a kiválasztott lovagnak. Ha szerelmes a levente is, akkor megeszi az izletes vallomást, ha szíve más leányért dobog, akkor visszaküldi. — Ugyanez a szokás Svájc némely vidékein is járja. Érdekes, de természetes is, hogy az ilyen helyeken a legnagyobb bűnök és gyalázatnak tartják, hogy más községből hozzon magának feleséget. Viszont azonban a leányok is beérik a falujokbeli legényekkel és idegen legénynek — nem sütnek pogácsát.

A fősorozást ismét elhalasztották

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter valamennyi törvényhatósághoz intézett újabb körrendeletében, az ezidei fősorozást, az uralkodó politikai viszonyokra való tekintettel — immár negyedizben — a f. évi jul. 1-től aug. 29-ike közötti időpontra halasztotta el, felhívta azonban a közigazgatási hatóságokat, hogy a sorozáshoz szükséges előintézkedéseket haladéktalanul megtegyék. Valjon lesz-e sorozás augusztusban, azt még a Gotterhaltés Fejérváry sem tudja. Ő csak remél.

Joghallgatók tavaszi mulatsága.

A joghallgatók június 13-án a „Joghallgatók köre” javára tavaszi mulatságot rendeznek. A mulatság igen fényesnek ígérkezik, melynek sikerén száznál több rendező fáradozik. A táncmulatságot tombola előzi meg, melyen értékes és diszes tárgyak fognak szerepelni. A tombola tárgyakat egy rakás előkelő urasszonyok és testületek adományozták. Egy tombolajegy ára: 50 fillér. A mulatságon lesz borsátor, czukrászda, ahol előkelő urleányok fognak kiszolgálni. A meghívók még e héten szét küldetnek. Személy-jegy ára 3 korona.

Visszhang a polgármesterek kongresszusához.

A polgármesterek kongresszusa alkalmasból egyik helyi lapnak a rendezőség ellen intézett ama támadására, hogy a rendezés, különösen az elszállítás mennyire nem volt méltó Debreczen városához, legilletékesebb válasz és visszhang az a közlemény,

melyett egyik kecskeméti ujság ír. Kada Eleknek, Kecskemét város hirneves polgármesterének intormációja alapján, a debreczeni tartózkodásról.

Az említett közlemény szószerint így hangzik:

Debreczen vendégszeretete. Kada Elek polgármester és Sándor István főjegyző képviselte Kecskemétet a debreczeni polgármesterei kongresszuson. A kiküldöttek azt mondják, hogy hát mi is magyar emberek vagyunk, itt a nagy magyar Alföldön Kecskemét is csak kitesz magáért, mikor a város jó hírének megörzéséről van szó, hanem olyan fogadtatást, mint a milyet Debreczen város részéről tapasztaltak, másutt aligha tapasztálnak. A polgármestereket Kovács József polgármester vezetése alatt a városi tanács fogadta a vasutnál. A bevonulás valóban megkapó volt. A város méneseiből kikerült tüzes vérű lovak röpíttek a jó kövezeten és a közönség rokonszenvvel fogadta a vendégeket. Az elszállásolás a legnagyobb figyelemmel történt és mindenkit lakásán várta már a meghívó, hogy ismerkedési estélyre a város szívesen látja.

Masnap volt a kongresszus, amely reggel 9 órától délután 3 óráig tartott. 10 órakor félóra szünet volt és ez idő alatt a szomszéd teremben olyan villásreggelit szolgáltak fel, hogy hercegi asztalra is kerülhetett volna. Délután 5 órakor volt a város erdejében az ebéd, itt még nagyobb meglepetés várta a vendégeket. A figyelem nyilatvítások közül csupán csak azt említjük föl, hogy minden vendég a szivarjait egy értékes szivartárczában találta terítéke mellett. Ezt a szivartárczát debreczeni iparos készítette és darabja 20 koronájába került a városnak.

Harmadnap ismétlődött a vendéglátás, a mikor a polgármesterek és a többi kiküldöttek a Hortobágyra rándultak ki.

Szegény városok kevés igényű polgármesterei szinte kellemetlen helyzetben érezték magukat a magyaros vendégszeretettől körülvéve. Érdekes, hogy a mikor e szívelyességet megköszönték, a polgármester szerényen csak ezt a választ adta:

— Szégyenlenénk magunkat, ha Debreczen város hatósága nem ismerné, hogy a legvendégszeretőbb város közönségét képviseli.

Ime, idegenben így nyilatkoznak a debreczeni vendégszeretetről, ilyen benyomásokkal távoztak városunkból a polgármesterek. És ezt a győri, aradi, kolozsvári sajtó is konstatálja az ott jelen volt kiküldöttek információja alapján.

Egy tanuló balesete.

Tegnap délután Major Gusztáv II. gimnáziumi tanulót végzetes szerencsétlenség érte. Társaival sulyt dobtak Mester u. 30 számú ház udvarán, egy társa a hét és fél kilós vasgolyót Major Gusztáv fejére dobta, ki sulyos koponyatörést szenvedett. Állapota válságos, legjobb esetben is hetekig fogja nyomni az agyat.

Az inas női ruhában.

A Széchenyi utcán tegnap délután egy serkedő bajuszu ijju csodálatára gyülekeztek az emberek. A fiatalamber női ruhában volt bujtatva, fejkötővel és kötényvel. So-

kan szélhámost sejtettek benne és üldözöbe veték. Az asszonyi ruhába öltözött ifjut egy rendőr a kapitányságra vitte, ahol előadta az ő különös ruházódásának okát. A legényt a gazdasszonya készítette rá, hogy a szakácsné szoknyáját fölvegye. A gazdasszony ugyanis szenvedélyesen kutatta, hol jár az ő drágalatos fia, a kinek kamaszkori erkölceit nagyon erősen akarta védelmezni. Az inas bízta meg az állandó kémszolgálatlalt. De az inas nem tudta kilesni az ifjúr rejtekhelyét. Ekkor támadt urhölgynének az a gondolata, hogy asszonynak öltözteti, s így könnyebben bejuthat oda, ahová az ő feltett csemetéje eljarogat. Az inas szót fogadott, fölvette tegnap délben a szakácsné toalettjét és az urfi nyomozására indult. — Járkálás közben föllibbent a szoknya, s alóla a nadrágszárak kandikáltak elő. Erre lett figyelmessé az utca népe s hajszolni kezdte az inast. A rendőrség szabadon bocsátotta a legényt, de meghagyta, hogy az ilyen atö.tözködési komédiával hagyjon föl.

Az Ipartestület felhívása.

Az ipartestület eszismadia szakasztyála felhívja mindazokat, a kik a termelő szövetkezetnek tagjai akarnak lenni, a szükséges előjegyzéseket, az ipartestület hivatalos helyiségében Kormos Gyulánál legyék meg, ki egyszersmind kellő fevilagosításokkal is szolgál. A belépő tagok a pünkösdi 2-ik napján tartandó alakuló gyűlésen résztvehetnek és az igazgatósági tagok választásánál szavazati jogot élvezhetnek.

A polgári lövész-egyesület versenye.

A polgári lövész-egyesület 1903. május 24-én versenyt rendezett, melyen a következők nyertek díjat: Legjobb mély lövéssel ifj. Tóth Ferencz 4 kornat; legtöbb körrel Fodor József 4 kornat. Junior díjat nyert Kaszanyiczky Andor legtöbb 2 koronát.

Lázadás a Csicsogón.

Valóságos lázadás tört ki tegnap az Árpádtéren a napszamosok között, kik eddig ismeretlen emberek izgatására elhatározták, hogy egy forintnak alatta nem állnak munkába. Mikor aztán a mezőgazdák Sámsonból hozattak olcsóbb munkásokat, ezeket megtámadták, és erőszakkal kényszerítették őket, hogy közéjük álljon, az ellenszegülőket pedig alaposan elverték. Megtámadták Farkas Mórict bogáti lakost is, ki talyigálya a városba igyekezett, minthogy az a hir volt elterjedve, hogy ő hozta be az olcsó munkásokat. Farkast a rendőrség szabadtotta ki, mely — mikor estefelé az izgatottság csökkent — a nyomozást megindította s az izgatók közül nyolczat már elfogott. A nyomozás tovább folyik.

A zenede közgyűlése.

A debreczeni zenede egyleti helyiségében, június hó 1-én d. e. 10 órakor tanács közgyűlést tart, melyre az egyesületi tagok tisztelettel meghívattak. Targysorozat: 1. Választmányi jelentés az 1901—2-ik tanévéről. 2. A számvevő, valamint a számvizsgálók által helyben hagyott zárszámadás be-terjesztése. 3. Tiszteletbeli tag választás. 4. Részleges tisztujtás.

Dr. Boldisár Kálmán

Rákóczirol és a kuruczokról írott könyve lapunk kiadóhivatalában 30 fillérért kapható. Kapható lapunk összes kihordóinál, a tőzsdékben és könyvkereskedésekben.

Nyilatkozat.

A szolvai víz kitünő hatása, vesebajom mellett valódi áldást hozó javulást hozott. Kisrákói Lehoczky Dániel földbirtokos. Racz Alma.

A szolvai ásványvíz kitünő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

Kirándulás a Székelyföldre.

Meg kell kezdeni a szorosabb érintkezést a székelységgel! Elengedhetlen kötelessége ez minden magyar embernek! Így adták ki a jelszót a Királyhagón tui élő magyarság vezető munkásai.

Méltán.

A Tiszától keletre, a Királyhagón át — az oláhság a sűrűbb faj. Köztük letört közep- és kisbittokos magyarság képviseli gyéren a gyöngülő nemzeti erőt. Ellentálló, tiszta magyar, nemzeti öntudattal teli népet csak a Déleleti Kárpátok völgyeiben találunk ismét. Ott, ahol az Olt, Feketeügy, Kormos, a két Küküllő, Maros és a Nyárad erednek, kanyarognak: Csik, Haromszék, Udvarhely- és Maros-Tordamegyék völgyeiben.

Ez a székely. A határvédéssel járó küzdelemben ezer évig próbált, soha ki nem faradt — szegény székely; kinek hiába volt és van a föld minden zeg zugában kincse: aranya, ezüstje, vasa, reze, sója, kőszene, kénje, márványa és sok más kőve — nagy mennyiségben; hiába dragadóan szép vidékei, fürdői, gyógyvizei; a közterhek alatt leroskadt. Elzárttságban élt, vasut nem szelte völgyeit; a közlekedés akadályait közte és a nagy magyar nemzettömb között, mind e mai napig nem háritotta el senki, az oláhgyűrűn át feléje segédkezet nem nyújtott senki. Arván, elhagyottan élt, sorvadt, elszelyedt...

Sokszor felpanaszoltuk már ezt; mind annyiszor, ahányszor rámutattunk a testvér magyar faj és a magyar kormány elzárkózására, mely az Uniót meggyöngyítette.

A magyar társadalom minden rétegében tudhatnak immár erről. Egyben a kötelességről is, melylyel a székelységnek taroznak. Mert ha elpusztulna, ha nem állhatna őrt ez a jókora darab földön eleterős, kulturkepes, magyar nemzeti czélok szolgálataira utolsó szuszig képes nép: összecsaphatnának az oláh tengerhullámai hegyei-völgyei fölött, kiveszne innen a magyar szó, a magyar föld szeretete s bizony-bizony megszűkülne a határ.

De más ok miatt s más czélokért is érdemes a Székelyföldre betekinteni a magyarságnak. Ott van tenger kincs, mi értékesítésre vár.

Más országok nemzeti öntudattal teli vagyonos osztálya — s eleven példa lehet a szomszéd Oláhország is — ráveti magát földje kincseire, hogy lelkesedésével, tudásával és pénzével megkiszorozza annak értékét s a maga boldogságát munkálván: életi, erősíti a megszorult szegény munkás népet, a nemzet zömét; más országok üdülést, gyógyulást kereső közönsége — ebben is példának lehet Oláhország — otthon alkot magának üdülő- és gyógyhelyeket, otthon keresi fel és fejlesztí azokat, hogy hire menjen.

Harmincz évvel ezelőtt Sinajából nem volt semmi. Most oda jár a tábornok, a bojár család, a fejedelem családja; oda építettek milliókat érő palotákat éppen az utba, hol annakelotte atjártak hozzánk a székely fürdőkre. Most bezzeg nem jönnek, sőt aki Brassóig lemegy, minden magyar beszálad legalább egy napra Sinajába. Nos, ha nem

is ilyen fényes, de nagyon szép helyekkel tele van a délkeleti és déli Kárpátok tulsó oldala. A Székelyföldön megritkult az oláh vendég; tusnádi villáikat árulják s nemsokára csak emlék marad, hogy volt valamikor Bukarestben egy híres magyar orvos, ki beteget székely fürdőkre küldte. Hol vannak a mi tábornokaink, magyar mágnásaink, hercegeink? Építenek e azok fürdőinkre, vagy látogatják e azokat?

Nem. Fájdalom, nem. Azok külföldre járnak, az orvosok odaküldik.

Nincs a világon pedig szebb föld a Székelyföldnél, értékesebb sincs. Vizei, fürdői páratlanok.

Miért nem jött hát ide a magyar töke, a magyar társadalom?

Küül várunk segítséget, ha magunk elhetetlenek vagyunk? Idegen pénzből, idegen közönségtől?

Azok örvendenek, ha minél tovább maradunk közönyben, nemzeti feladatunk iránt, mert külföldre járva, nem csinálunk konkurencziát.

Ébredj almaidból, ébredj Árpád fia! Felkelt a nap, Hazádnak fel kell virulnia! Szeretnem bekiáltani konyhaba, palotába.

Hátha jönne jobb kor?

És ismét csak a székely társaságokról szólnak. Ezek a székely társadalom lelkiismerete. Megpróbálkoznak azzal is, hogy az idegen forgalmat erre tereljék, hogy legalább a jobbszívű, erősebb magyarok keressék fel, lássák és ismerjék meg a székelyföldet, a székelynépet, az érintkezés nemzeti fontosságát.

Beállottak hát kirándulás rendezőknek, hogy a kiket szíve ide vonz: elvezessék hataraín keresztül, bemutassák mindazt, ami látnivaló.

Hat uti tervet készítettek, kettőt az ifjuság, négyet a felnöttek számára. A két első meg lehet járni 50-52 koronával, a negy utóbbit 77-110 koronával.

Persze nem valami nagy uri módon.

Az ifjuság számára készített első ut vezetne: Marosvásárhely, Szováta (sósfürdő), Parajd (sóbánya), Korond (szénsavas, vasas és sósfürdő), Székelyudvarhely (Szejkefürdő), Homoród (szénsavas vasasfürdő), Csikszereda (Zsögöd fürdő), Tusnád (sós, vasas-jódos fürdő), Málnás (szénsavas, sósfürdő), Sepsiszentgyörgy (tugas, szénsavas, vasas fürdő, Előpatak szénsavas, vasas fürdő) és Brassón át. — Tartama 10 nap, költsége 50 korona.

A második ut Marosvásárhely, Szászrégen, Toplica (füdő), Borszék (szénsavas vasasfürdő), Gyergyó-Tölgyes (határállomás) Gyergyó-Ditró és Gyergyó Szentmiklós, Vasláb (márványtelepek), Csikszereda (fürdő), Tusnád (fürdő), Sepsiszent-György és Brassón át szintén tíz napot vesz igénybe, költsége 52 kor.

Ezeknek a terveknek országgá küldése után oly nagy érdeklődés mutatkozott, főleg a felnöttek és társaságok között, hogy a Sz. T. ezek számára is készített négy utitervet és költségvetést. Az utirányok csaknem megegyeznek, amennyiben akarva, nem akarva, követni kell a természetes utirányokat. Ezeknek az utiterveknek szétküldése most van folyamatban. Megkaphatja, aki érdeklődik utána.

Az első ut: Marosvásárhely, Szászrégen, Poplica, Borszék, Gyergyótölgyes, Ditró, Szentmiklós, Csikszereda, Tusnád, Sepsiszentgyörgy és Brassón át 10 napig tart és 96-110 koronába kerül.

A második ut: Marosvásárhely, Szováta, Parajd, Korond, Székelyudvarhely, Homoród, Csikszereda, Tusnád, Málnás, Sepsiszentgyörgy és Brassón át szintén 10 napba és 80-105 koronába kerül.

A harmadik ut: Marosvásárhely, Szászrégen, Toplica, Borszék, Gyergyótölgyes, Szentmiklós, A'falu, Parajd, Szováta és Marosvásárhelyen át vezet. Tartama 8 nap, költsége 93-95 korona.

A negyedik ut: Székelyudvarhely, Horód, Csikszereda, Tusnád, Bálványos, Kézdivásárhely, Kovászna, Sepsiszentgyörgy és Brassón át 10 napba és 77-86 koronába kerül.

Persze ezen utak mellett is sorba ejtethők az első két utnál jelzett nevezetességek.

Aki csak valamennyire ismeri a Székelyföldet, ha csak földrajzi ismerete is van, élvezetesnek itéli ezen utakat, melyek mentén Erdély pazarszépségei láthatók.

A rendezők megkönnyítik és kényelmessé teszik. Mindenütt gondoskodnak fogadásról, előfogatokról, elszállásolásról, étkezés megkönnyítéséről. Mindennemű költségek tételről-tételre, napról-napra részletezve vannak.

Elősegítik egyesek csatlakozását valamely nagyobb társasághoz: esetleg egyes jelentkezőkből összehozzák a kiránduló csoportokat.

Egy csoportban legalább 15 egyénnek kell részt vennie. A kirándulás indulás előtt három héttel bejelentendő. Magának a kirándulás érdemének és czéljának bővebb méltatásába nem bocsájtkozunk.

Minden magyar vigyázzon, nehogy a sok látogatás miatt a székely vidékek végpusztulása következze be. Ha elhagyjuk magunkat az Isten sem segít többé rajtunk! Aki még többet is akar tudni ezen utakról, forduljon a székely egyesület és székely társaságok marosvásárhelyi irodájához.

Elfogott gyilkosok.

— A vadászó bosszúja. —

Egy régi büntényt leplezett le a napokban a soborsini csendőrség. Nádasdy Ferencz gróf trójási uradalmanak egyik erdőőrét Dehelyán Juont az 1900. évben éjnek idején ismeretlen tettesek agyonlőtték. Hosszas és bonyolult nyomozás után, mely alatt számos embert letartóztattak, a vizsgálatot végre is be kellett szüntetni, mert a gyanuba vett egyének közül egyik ellen se mérültek fel olyan bizonyítékok, amelyek kétségtelenné tették volna az illető bűnösségét. Azzal tisztában volt a hatóság, hogy vadászok műve volt a gyilkosság, csak hogy azon a környéken a lakosságnak jóformán a fele ráadta magát erre a tilos mesterségre, s így ezen a nyomon se lehetett sikerrel elindulni. Egy adat volt csupán, amely némi alapot szolgáltatott volna a büntény földelésére, egy sötét momentum Dehelyán Maxim-trójási lakos előéletében.

Dehelyán különben is viharos multu egyén volt, akinek gyakran akadt baja a bíróságokkal, s akiről mindenki tudta, hogy Dehelyán Juonnak halálos ellensége. Merényletet is követett el már 1893-ban ellene, ekkor azonban nem sikerült láb alól eltennie. A gyilkosság után természetesen elővették őt is, de mivel alibijét beigazolta, szabadon bocsájtották.

Azonban a soborsini csendőrségvezető, Simon Lajos, aki erősen hitte, hogy más nem lehetett a gyilkos, mint Dehelyán Maxim, nem hagyta annyiban a dolgot és tovább is megfigyelte magaviseletét. Majdnem teljes három esztendeig tartott ez az állapot, míg végre kétségkívül sikerült megállapítani, hogy csakugyan ő a tettes. És pedig nem is egyedül, hanem a gyilkosságban segítő-társa volt Olár Tódor is.

Régen összeesküdtek már az erdőör ellen, s szándékukat úgy hajtották végre, hogy nappal megfogatták magukat általa, s mikor felszólította őket fegyverük átadására, egyszerre lőttek reá. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy mindkét lővés feltétlenül halálos volt.

A legérdekesebb kétségkívül az a dologban, hogy Dehelyán most töredelmesen neismerte tettét. Mint ő mondta, ezt csak azért teszi, hogy társát, aki oly rutul elárulta és az első kérdésre bevallott mindent, megszégyenítse.

A két gyilkost természetesen kihallgatás után nyomban letartóztatták s bekísérték az aradi kir. ügyészség börtönébe.

Nyilttér.

Mig a legutóbbi időkig egyetlen viz sem volt egészen biztosan adagolható a **vérköpésben, szivbajban és asthmában** szenvedő embereknek, az újabb kísérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

„MARGIT“

gyógyforrás Margitlep, Beregmege

vize ajánlatos fogyasztásra, amely ezek mellett nemcsak a **hugyszervek betegségeiben** a legjobb viz, hanem a legkínzóbb **borviz** s enyhén sós ize miatt mindenki, még a legkisebb gyermekek is a legszívesebben veszik magukhoz a **gyomor és légcsőhurutos** megbetegedéseinél.

Országos főraktár:

ÉDESKUTY L. Budapesten,

Cs. és kir. udv. szállító.

Ásványviz nagykereskedő.

Kapható mindenütt.

Boros Testvérek

nőidivat áruházában
 Divatos Ruhakelmék, Selymek, Jó
 Jó Sefírek, Batisztok, Vász- Olcsó
 Olcsó nak, Szőnyegek, Füg- Divatos
 nyök, Ágyterítő, Pipere
 czikkek.

704—1903 v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 1495/4—1903. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Goldstein Samu részére Kellner Zsigmond debreczeni lakostól 119 kor. 20 fill. tőke, ennek 1902. május 3-ától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 77 k. 06 fl. perköltség erejéig 1902. é. szept. hó 6-án bíróilag lefoglalt és 882 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1903. **junius 8-án d. u. 5 órakor** kezdetét veendő és Arany János-u. 50 sz. a. alperes lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1903. máj. 11-én.

Oláh Géza bir. kiküldött.

Csak jómosó és elsőrendű minőségek!

Megérkeztek

a szebbnél-szebb

Karton,

Francia-batiszt,

Zefir,

Himzett és ajour batiszt,

Ruha-vászon,

Selyem-zefir,

Düszesz-szaten

mosónyárikelméink

= óriási választékban =

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5. (2)

Csak jómosó és elsőrendű minőségek!

634—1903. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 290/5—1903. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Epstein L. Albert és Brück Adolf részére Broskó Jenő és neje Dettrich Ida A. csegei lakosoktól 443 k. 56 fill. tőke, ennek 1902. é. decz. hó 12-ik napjától számítandó 5% kamatai s eddig összesen 227 kor. 50 fill. perköltség erejéig, továbbá Brück Adolfnak 101 k. 90 fill. tőke, ennek 1902. okt. 1-től járó 5% kam. és 63 kor. 05 fill. perköltség erejéig 1903. február hó -én és márcz. 31-én bíróilag lefoglalt és 1518 koronára becsült butorok, könyvek és egyéb ingóságok **1903. junius hó 5-én d. e. 1/2 10 órakor** kezdetét veendő és T. Csegén, alperesek lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1903. é. május 8-án.

Oláh Géza bir. kiküldött.

601—1903 v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. 970/3—1903. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Heinrich Volk részére Rosenthal Daniel debreczeni lakostól 217 k. 76 fill. tőke, ennek 1903. márczius 5-től számítandó 6% kamatai és eddig összesen 95 kor. 50 fill. perköltség erejéig 1903. é. apr. hó 20-án bíróilag lefoglalt és 3000 koronára becsült a depr. Deák F.-u. 7. u. izr. templomban levő X. pad 8. 9. és 10. sz. férfit és nőt illető ülőszékhez való jog **1903. é. május hó 28-án d. e. 11 órakor** kezdetét veendő és a Deák Ferencz u. izr. hitközség tanácskoási termében megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1903. május hó 8-án.

Bódogh Zs. bir. kiküld.

Kerti fecskendőt, uthengert, lóczát, asztalt, kert-, és sirrácsokat, sirkereszteket

természetben megtekinthető modern minták után legjutányosabban készít

Vasöntöde és Géplakatosság

Péterfia végén, a hadházi utczában.

Ugyanott a legtekéletesebb

Kutszivattyuk

és minden építkezési vastárgyak olcsó gyár áron kaphatók.

Megérkeztek

a legjobb minőségű

Cosmanosi francia batistok, indich voilek, douchesse szaténok, es min dennemü jó mosó kartonok, himzett batistok, piqné ujdonságok, továbbá Rumburgi, Hollandi, Kreás és czérna fonal vásznak, valamint a világhírű Schroll gyártmányu elsőrendű chif fonok, csikós jegyü havasi vásznak. Szepességi Damast asztalneműek törülközők, ágyhuzatokra való vászon kanavásznak, zephirek, ágy és asztal terítők, csipkefüggönyök, paplanok, továbbá mindennemü menyasszonyi kelengyék pontos összeállítását elvállalom szolid olcsó, szabott árak mellett.

Tisztelettel

Nádudvary Lajos.

Vágó Andor-féle üzlet, főtér a nagy tőzsde mellett.

2257—1903. tksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. tvszék mint tkvi hatóság közhirrre teszi, hogy a Kereskedelmi és Iparbank érmihályfalvai bejegyzett cég végrehajthatónak Keczan Janos ellen folytatott végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tvszék a debreczeni kir. jbiróság területén levő a mártónfalvai 93 sz. tjkvben A + 64/b. hrsza. felvett belsektelek egészben 800 kor. ban megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül az **1903. év junius hó 15-ik napjának d. e. 9 óráját** Mártonfalva község házához kitézte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitétt ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is elfog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes érték apirban letenni, avagy az 1881. LX. tez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnali előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órak alatt a kir. tvszék mint tkvi hatóságnál és Mártonfalva község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. tvszék mint tkvi hatóság. Debreczen, 1903. febr. hó 23-án.

Hegedüs kir. tszéki biró.

PÁSZTOR GYULA és TÁRSA

Telefon 271

vaskereskedése

Telefon 271

Csapó-utca, Bankház.

Ajánljuk rendkívül dusan berendezett vaskereskedésünket a n. é. közönség becses figyelmébe, ahol minden e szakmába tartozó árukon kívül bevettük s állandóan raktáron tartjuk a legjobb új szabadalmazott

Jégszekrényeket

a mit hallatlan olcsó árakban árusítunk el, továbbá: Debreczen és Hajdu megye részére kizárólagos elárúsítását nyertük meg a világhírű

Törökkaszáknak

melynek mindegyikét jótállás mellett akár tíz darabig is visszaveszünk,

Permetezőket

minden fajból részletfizetésre is egy évi feleletre adunk.

Külön felhívjuk a t. földbirtokosok és gépész urak szíves figyelmét Angol Ia gépszijainkra, valamint mindenféle gépfelszereléseinkre u. m. olasz kender, csepük, asbest pakolások, gumigyűrűk, vízjelző üvegek stb. stb. a legolcsóbb napi árakon.

Ezen tényekkel ismét igazolni kívánjuk ama törekvésünket, hogy t. veendőinknek lehetővé akarjuk tenni nálunk bizalmas beszerzési forrást nyerhetni.

Kérjük a t. közönséget bizalommal hozzánk fordulni, ígérve hogy mindenkor pontos és lelkiismeretes kiszolgálásban fogjuk részesíteni és maradunk

teljes tisztelettel

Pásztor Gyula és Társa.

2258—1903.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. tvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Kereskedelmi és Iparbank érmihályfalvai bejegyzett cég végrehajtatonak Mendelovics Lajos és neje Reisman Rózsika ellen folytatott végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tvszék a debreczeni kir. bíróság területén levő a debr. 313 sz. tjkvben A + 3656/a. hrsza. felvett ingatlanra és pedig a 8009-901. sz. végzéssel a m. kir. államvasutak javára bekebelezett szolgálmi jog és 50 kor. zálogjogának épségben tartása mellett 1633 kor.-ban megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül **1903 jun. hó 16. napjának d. u. 3 óráját** e kir. tvszék árverési termébe kitzte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitélt ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Az árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10%, készpénzben, vagy óvaképes értékpapirban letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tvszék mint tkvi hatóságnal és Debreczen város rendőrségénél tekinthetők meg.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Debreczen, 1903. évi febr. 24-én.

Hegedüs, kir. tszéki bíró.

PSEPHOFER J. vértisztító labdaccai.

Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitünő háziszerekből készlet nem volna található. Számítalan orvos által ezen labdacok háziszereül ajánlottak minden oly bajknál, melyek a **rossz emésztésből** és **székrekedésből** erednek, mint **epe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, béltétlenség** s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak **vérszegénység** s az abból eredő bajknál is, így **sápkórnál**, idegességből eredő **fejfájásoknál** stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is bevehetők.

Ezen vértisztító labdacok csakis a **Pserhofer J.-féle az „Az arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárban Bécsben I., Singerstrasse 15 sz. a.** készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára **21 kr.** Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, **1 frt 05 kr.**ba kerül. Az összeg előzetes beklüldésénél bérmentes küldéssel együtt **1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csom. 3 frt 35 kr., 4 csom. 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 f. 20 kr.**ba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak: ennek következtében kéretik **csakis** Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással, fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva.

A számítalan hálaíratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, ki ezen labdacokat egyszer használta, megvagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Tisztelt Pserhofer ur!

Köln, 1883. ápr. hó 30-án.

Legyen oly szíves és küldjön nekem ismét 5 tekerestet az ön felülmulhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ezután is a legmélyebb köszönetemet labdaccai csoda hatásáért. Maradok teljes tisztelettel

Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Tekintetes ur!

Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Isten akarata volt, hogy az ön labdaccai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom. Én gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát nem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdaccai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knificz Teréz.

Mélyen tisztelt ur!

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-én.

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt

kapott az ön kitünő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használatára folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb liztelettel

Weinzettel Josefa.

Tekintetes ur!

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1893. márcz. 27.

Alulírott ismételnem kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, ahol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására önt ezenel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Halm Ignác.

Götschdorf, Kolbach mellett Szilézia, 1886. okt. 8-án.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaiból köszönhetem, hogy egy gyomorhajból, mely engem 5 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Bernhardi alpesi-fü liqueur, Bernhard W. O.-tól Brogenben.

egész üveg 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr., negyed üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatása, legjobb szer minden köszvényes és csuzos bajok, u. m.: gerinczagybantalom, tagszagatás, ischiás, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggatás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Angol csodabalsam. Pserhofer J.-tól egy üveg 50 kr.

Fagybalsam. Pserhofer J.-tól. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsög 40 kr. Bérmentve 65 kr.

„Stolt”-féle Kolapraeparatumok, kitünő szer gyomor és béltettségnek.

Kola elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, félliter 1 frt 60 kr., negyed liter 85 kr.

Golyva balsam Pserhofer J.-tól kitünő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 kr.

Élet-esszencia, (prágai csöppek), Pserhofer J.-tól, megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitünő háziszér, 1 üveg 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Utifüvedv, Pserhofer J.-tól, egy ált. ismert kitünő háziszér hurut, rekedtség, gőrcsős köhögés stb. ellen. 1 üvegcse 50 kr., 2 üveg bérmentve 1.50.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-tól. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer közt orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz, Steubel tanártól. Ütés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacsz, sebes, vagy gyuladt mell vagy más ily bajknál, mint kitünő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só, Bullrich A. W.-tól. Kitünő háziszér a rossz emésztés minden következményeinél u. m. főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás, 1 csomag ára 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapokban hirdetett összes bel- és külf. gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben neán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöletnek, ha a pézösszeg előre beklüldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Védve védjegy által. Védjegy utánzása szigoruan büntetettik.

PSEPHOFER J. gyógyszerész, „zum goldenen Reichsapfel” WIEN, I., Singerstrasse 15.